

Kapitel 1: Selskabsformerne og de selskabsretlige grundbegreber

Table of Contents

1. INDLEDNING	2
2. VIRKSOMHEDEN	2
2.1 BEHOVET FOR RETLIG REGULERING:	2
2.2 VIRKSOMHEDENS LEDELSE:	3
2.3 VIRKSOMHEDENS KAPITAL:	5
2.4 VIRKSOMHEDENS ANSATTE	5
2.5 VIRKSOMHEDENS EKSTERNE RELATIONER:	6
2.5.1 HÆFTELSEN OVERFOR VIRKSOMHEDENS KREDITORER:	7
2.5.2 LEGITIMATION TIL AT DISPONERE PÅ SELSKABETS VEGNE:	9
2.6 REGNSKAB OG REVISION:	10
3. DE SELSKABSRETLIGE GRUNDBEGREBER:	10
4. KORT OVERSIGT OVER DE ENKELTE SELSKABSFORMER OG AFGRÆSNINGEN MELLEM DEM	11
5. DEN SELSKABSRETLIGE AFTALEFRIHED:	16
6. SELSKABSRETTENS KILDER OG METODE:	17
6.1 LOVREGULERING OG HÆFTELSESFØRM:	17
6.2 DE LOVREGULEREDE SELSKABSFORMER (KAPITALSELSKABERNE):	18
6.3 DE ULOVREGULEREDE SELSKABSFORMER (PERSONSELSKABERNE):	18
6.4 HÆFTELSESFØRHOLDENE I SELSKABSFORMERNE:	20

2.3 Virksomhedens kapital:

Den anlægs- og driftskapital, der er nødvendig for påbegyndelse af en virksomhed, kan enten indskydes som egenkapital (selskabskapital) af virksomhedens selskabsdeltagere og/eller fremskaffes gennem lån og kreditter fra udenforstående personer eller institutter (banker) som fremmedkapital.

Ved nogle kapitalvirksomheder kræves der en egenkapital af en vis størrelse i forbindelse med selskabets stiftelse.

Tilstedeværelsen af denne egenkapital, er grundlaget for selskabets kreditværdighed.

Personsselskaber:

Ved interessentselskaber, kommanditselskaber, indre (stille) selskaber, partsselskaber og partrederier – de såkaldte personsselskaber – stilles der intet krav om indskud fra en selvstændig selskabskapital, hvilket modsvares af den personlige hæftelse for selskabets gæld, der påhviler alle eller nogle af selskabsdeltagerne.

Der vil derimod altid foreligge en form for selskabskapital:

- Tilvejebringelse af de fornødne kassebeholdning
- Maskiner
- Inventar
- Bygninger

Disse fire faktorer danner grundlag for produktionen.

2.4 Virksomhedens ansatte

Den tredje persongruppe = Den nødvendige arbejdskraft skal stå til rådighed for virksomheden gennem ansættelse af en gruppe medarbejdere, der aflønnes med en fastløn uafhængigt af virksomhedens løbende over- eller underskud.

Interne forhold: (I forhold til tredjemand)

- Den enkelte deltager/det enkelte selskabsorgan skal have ret til at indgå sådanne aftaler med tredjemand på virksomhedens vegne.

2.6 Regnskab og revision:

En virksomhed løbende indtægter og udgifter registreres i virksomhedens bogføring på forskellige konti.

Større kapitalselskaber = for at sikre regnskabet rigtighed så skal regnskabet revideres af en udenforstående statsautoriseret revisor.

- Det samme gælder for visse interessentselskaber og kommanditselskaber (selskabskombinationer)

De øvrige selskabsformer = Der stilles ikke krav om revision.

3. De selskabsretlige grundbegreber:

Selskabsformål:

Et selskab dannes ved at et flertal af personer – selskabsdeltagere – indgår et samarbejde med henblik på bestemt erhvervsmæssig formål.

Selskabsaftale:

Selskabet stiftes oftest på grundlag af en selskabsaftale, i hvilken selskabsdeltagerne fastlægger det nærmere grundlag og reglerne for samvirket.

Selskabets drift:

Baseres på det produktionsmæssige og økonomiske plan – helt eller delvist – på de af deltagerne foretagne selskabsindskud, i form af en kontant indbetalt selskabskapital.

6.4 Hæftelsesforholdene i selskabsformerne:

Hæftelsen for partrederier og andelsselskaber er bestemt ud fra deres erhvervsmæssige aktivitet.

Personelskaber (selskabskombinationer = peron- og kapitalselskaber)

- Alle eller nogle selskabsdeltagere hæfter med deres personlige formue for virksomhedens gæld.
- Kreditorerne kræver personlig kaution for lån og kreditter.

De juridiske problemstillinger i forhold til hæftelse:

- Selskabsdeltagernes antal
- Deres personlige deltagelse i virksomhedens daglige drift
- Virksomhedens tørrelse målt i ansatte og egenkapitalens størrelse
- Virksomhedens erhvervsområde.

EU-regler på selskabsrettens område:

- De vedtagne direktiver er blevet indarbejdet i aktie- og anpartsselskabsloven.

Kapitalselskabsretten er yderligere påvirket af fællesretlige regulering: Disse to er begge supranationale

- Det Europæiske aktie(Selskab) = SE-selskabet
- Det Europæiske Andelsselskab = SCE-selskabet

Personelskabsretten er IKKE påvirket af EU-regulering:

- Undtagelse: Den Europæiske økonomiske firmagruppe EØFG

Fælles for disse tre supranationale selskabsformer er:

- De kan KUN anvendes ved grænseoverskridende aktiviteter (aktivitet i flere medlemsstater, eller samarbejde mellem selskaber i flere stater.

3.4.1 INTERESSEENTERNES RET OG PLIGT TIL SELSKABSINDSKUD, HERUNDER PLIGTEN TIL AT HÆVE EN OVERSKUDSANDEL OG TIL AT INDBETALE EN UNDERSKUDSANDEL.	57
3.4.2 INTERESSEENTERNES ADGANG TIL AT HÆVE PÅ KAPITALKONTOEN	58
3.4.3 FORRETNING AF KAPITALKONTOEN	59
3.4.4 SÆRSKILT AFLØNNING AF INTERESSEENTER OG HONORERING AF SÆRLIGE OPGAVER	60
3.4.5 INTERESSEENTERNES REGRESKRAV MOD MEDINTERESSEENTERNES SAMT KRAV PÅ REFUSION AF UDLAGTE BELØB. ERSTATNINGSKRAV MELLEM INTERESSEENTER	61
3.5 INTERESSEENTERNES INDBYRDES RETTIGHEDER OG FORPLIGTELSE I ØVRIGT	62
3.6 SELSKABETS MEDARBEJDERE	63
3.7 REGNSKAB OG REVISION	63
3.8 INDTRÆDEN AF NYE INTERESSEENTER OG OVERDRAGELSE AF INTERESSENTSKABSANDELE	64
4. INTERESSENTSKABETS EKSTERNE RELATIONER	66
4.1 INDLEDNING	66
4.2 LEGITIMATIONEN TIL AT FORPLIGTE INTERESSENTSKABET	66
4.2.2 GENERELT OM ADGANGEN TIL AT FORPLIGTE SELSKABET	67
4.2.3 SELSKABSSIGNATUR	67
4.2.4 PROKURAFULDMAGTEN	72
4.2.5 DE LOVFÆSTEDE FULDMAGTSGRUNDLAG	72
4.2.6 DE ØVRIGE FULDMAGTSGRUNDLAG	72
4.3 INTERESSENTSKABETS OG INTERESSEENTERNES HÆFTELSESFORHOLD	73
4.3.1 INTERESSENTHÆFTELSENS KARAKTER	73
4.3.2 DE INDTRÆDENDE OG UDTRÆDENDE INTERESSEENTERES HÆFTELSE	74
4.3.3 SELSKABSKREDITORERS OG SÆRKREDITORERS FYLDESTGØRELSESADGANG	75
4.3.4 INTERESSEENTERNES INDBYRDES REGRESKRAV	76
4.3.5 ÆLDRE SÆRKREDITORERS RESTSTILLING M.V.	76
4.3.6 MODREGNINGSADGANGEN VED INTERESSENTSKABER:	76
4.4 INFORMATIONSPLIKT OVER FOR MYNDIGHEDER OG OFFENTLIGHEDEN	77
4.5 BESKATNING AF INTERESSEENTERNE	78
5. INTERESSEENTERNES UDTRÆDEN OG UDELUKKELSE AF SELSKABET. INTERESSENTSKABETS FULDSTÆNDIGE OPLØSNING (LIKVIDATION)	79
5.1 GRUNDENE TIL UDTRÆDEN, UDELUKKELSE ELLER OPLØSNING (OPHØRSGRUNDENE)	79
5.2 UDTRÆDEN, UDELUKKELSE ELLER FULDSTÆNDIG OPLØSNING (LIKVIDATION) AF SELSKABET? – DE IMPLICEREDE INTERESSER	80
5.3 GENERELT OM RETSVIRKNINGERNE AF OPHØRSGRUNDENE	81
5.4 DE ENKELTE OPHØRSGRUNDE	82
5.4.1 OPHØR SOM FØLGE AF SELSKABETS FORHOLD	82
5.4.2 OPHØR SOM FØLGE AF DEN ENKELTE SELSKABSDELTAGERS FORHOLD	83
5.5 VÆRDIANSÆTTELSEN AF DEN UDTRÆDENDE INTERESSENTS ANDEL AF INTERESSENTSKABET OG SELSKABETS LIKVIDATION.	86
5.5.1 DE DEKLARATORISKE REGLER FOR VÆRDIANSÆTTELSE VED UDTRÆDEN	86
5.5.2 KONTRAKTSFASTSATTE VÆRDIANSÆTTELSESMETODER:	86
5.5.3 INTERESSENTSKABETS LIKVIDATION	88
5.5.4 DE RETLIGE FORA FOR LØSNING AF TVISTER	88

2. Princippet om **navnets særpræg**, dvs. et krav om, at firmanavnet skal være egnet til at adskille/differentiere virksomheden fra andre virksomheder, således at navnet ikke er forveksleligt med andre (beskyttede) firmanavne. Navnet skal således have et individuelt præg (en differentieringsevne) og må ikke blot være en erhvervsbetegnelse eller en selskabsbetegnelse, **LEV §5, stk. 2, 1.pkt.**

- a. Virksomheders navne skal tydeligt adskille sig fra hinanden
- b. Kravet om adskillelse beror på konkurrencemæssige synspunkter.
- c. Svarer til markedsføringslovens §5

3. Princippet om **navnets retmæssighed**, dvs. et krav om, at anvendelsen af navnet ikke må indebære en retsstridig krænkelse af nogen virksomhed, selskab eller person m.v., der har adkomst til navnet. **jf. LEV §6, stk. 2, 2.pkt.**

- a. Udtræder en interessent eller afgår ved døden taler den forretningsmæssig kontinuitet således for at bevare hans navn i firmanavnet.
- b. Ved udtrædelse skal denne give tilladelse til at navnet kan beholdes, og er vedkommende afgået ved døden, så skal samtlige arvinger give tilladelse, jf. LEV §6, stk. 5.
- c. Ønsker nogle af afdødes arvinger at fortsætte virksomheden, skal der gives tilladelse til at anvende navnet uforandret af de øvrige arvinger.
- d. Trækker en virksomhedsindehaver sig tilbage som følge af alder, kan hans børn hvis de vil videreføre firmaet under hans personlige navn, forudsat at han giver tilladelse hertil.

Ved siden af navnereglerne i selskabslovene eksisterer den almindelige beskyttelse af personnavne, firmanavne og forretningskendetegn i navnelovens §§26 og 27, markedsføringslovens §§1,3 og 18, varemærkelovens §4 og de almindelige retsgrundsætninger på området.